ЎЗБЕКИСТОН — БОҒЛАР МАКОНИ, НОЗУ НЕЪМАТЛАР КОНИ

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

21-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 159 (5252).

15 АВГУСТ
ПАЙШАНБА

1974 ЙИЛ.

Баҳоси 2 тийин.

ЎзССР ва Ўз Компартиясининг 50 йиллиги шарафига

ПОЙТАХТ ОБЛАСТИ ЮБИЛЕЙ ВАХТАСИДА

ЭЛ ДАСТУРХОНИНИ БЕЗАЁТГАН МИРИШКОР БОҒБОНЛАР, УСТА САБЗАВОТКОРЛАРГА ОФАРИН!

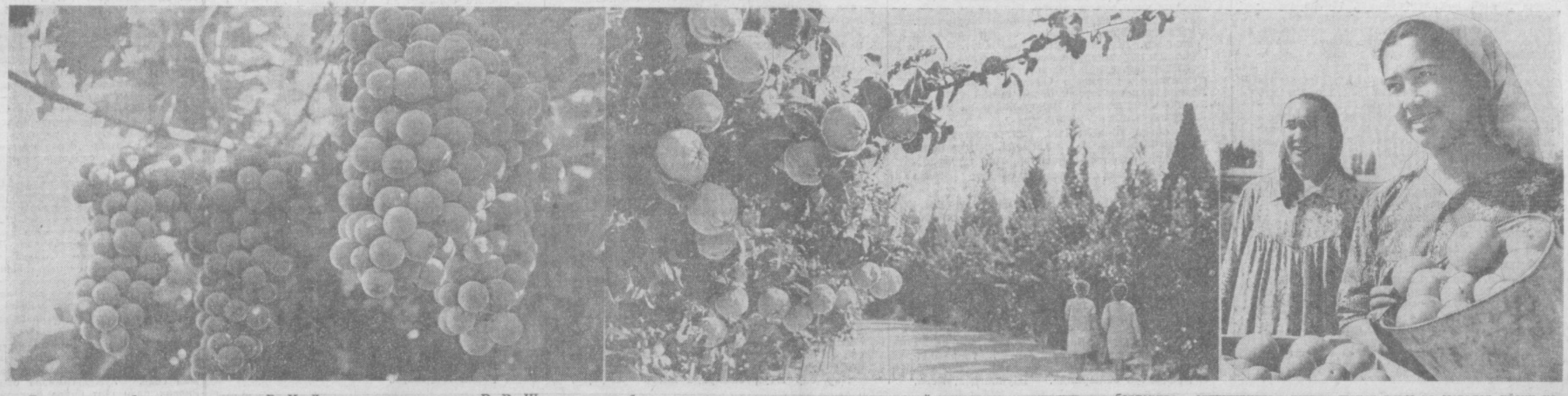

Бу суратларга бир назар ташланг. В. И. Ленин орденли академик Р. Р. Шредер номли боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий текшириш институтининг боғларида етиштирилган ширин-шакар узум ва мевалар кўзни қамаштиради. Ўнгдаги суратда эса Калинин районидаги Ильич номли колхознинг илғор сабзавоткорларидан Ш. Шораҳмедова ва М. Мирсолиҳоваларнинг ўзлари етиштирган маҳсулотлардан хурсанд эканлиги чеҳраларидан сезилиб турибди.

А. Абалян ва Н. Тўраев фотолари.

ЮБИЛЕЙНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАЙЛИК

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 50 йиллигига бағишланган тантаналар бошланадиган кун яқинлашиб қолди. Республика юбилей комиссиясининг КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов раислигида 14 августда бўлиб ўтган мажлисида байрамни ўтказиш билан боғлиқ бўлган бир қанча муҳим масалалар муҳокама қилинди.

Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳаётидаги шонли санани кенг нишонлашга барча қардош республикаларнинг халқлари тайёргарлик кўраётганликлари мажлисда маълум қилинди. Москвада катта юбилей тантаналари ўтказилади.

Тошкентдаги В. И. Ленин номли майдонни тантаналарга тайёрлаш плани кўриб чиқилди. Қурувчилар Ильичнинг янги улуғвор ҳайкалини барпо этишни яқин кунларда тугаллайдилар. Энг яхши рассомлар Ўзбекистон пойтахтининг марказий майдонини байрамона безатиш эскизларини тузиб чиқдилар. Чиройлик паннолар ва транспарантлар республика Совет Иттифоқи қардош халқларининг ягона оиласида эришган муваффақиятлар тўғрисида, Ўзбекистон меҳнаткашлари пролетар интернационализмининг ленинча буюк ғояларига содиқ эканликлари ҳақида ҳикоя қилади.

Бинокорлар байрамга тайёргарлик соҳасида юксак марраларни белгиладилар. Қурилиш министрликлари ва трестларининг, Главташкентстройнинг раҳбарлари юбилей объектларидаги ишларнинг аҳволи тўғрисида маълумот бердилар. Кўпгина қурилиш коллективлари ўз зиммаларига юкланган вазифаларни ҳозирдаёқ уддалаб қўйганликларини комиссия мамнуният билан қайд қилди. Бироқ баъзи объектларда барча резервлар ва имкониятлар ҳали ишга туширилмаган. Юбилей объектларини қуриш суръатларини жадаллаштириш, уларнинг юқори сифатли бўлишини таъминлаш — министрликлар, қурилиш коллективлари, партия ва совет органларининг муҳим вазифасидир. Комиссия республика меҳнаткашлари шонли санани муносиб кутиб оладилар, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги шарафига қабул қилган юксак социалистик мажбуриятларини, шу жумладан юбилей йилида беш миллион тонна пахта етиштириб, давлатга топшириш юзасидан олган ўзларининг энг муҳим мажбуриятларини шараф билан бажарадилар, деб ишонч билдирди.

Мажлисда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва бюро аъзолигига кандидатлар И. Г. Анисимкин, Н. М. Матчонов, М. М. Мусахонов, О. У. Салимов, Г. М. Орлов, А. А. Хўжаев, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми раисининг ўринбосари А. С. Абдалин, республика Министрлар Совети раисининг ўринбосарлари Р. Ҳ. Абдуллаева, М. Т. Турсунов, А. Р. Хўжаев иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

РЕСПУБЛИКАДАГИ ИЛҒОР СУТ СОҒУВЧИ МЕХАНИЗАТОРЛАРНИНГ ВАТАНПАРВАРЛИК ТАШАББУСИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети шуни таъкидлайдики, «Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги» — «Сельское хозяйство Узбекистана» журнали «Механизатор — чорвачиликда асосий касб» сарлавҳали мақолани эълон қилиб, фойдали ташаббус кўрсатди. Бу мақолада республикадаги илғор сут соғувчи механизаторлар: Андижон область, Избоскан районидаги «Октябрь 50 йиллиги» совхозидан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Султон Тожибоев, Сурхондарё область, Сариосиё районидаги «Коммунизм» колхозидан Ҳамро Очилдиев, Андижон областидаги Киров номли агросаноат бирлашмасидан Кенгаш Азимов, Наманган область, Чуст районидаги Энгельс номли колхоздан Ўсган Қўлдошев, Андижон область, Марҳамат районидаги «Октябрь 50 йиллиги» колхозидан Ҳайдарали Ҳолиқов машинада сут соғиш соҳасида орттирган тажрибалари билан ўртоқлашганлар, конкрет таклифлар, маслаҳатлар, истаклар билдирганлар.

Машинада сут соғиш новаторларининг мақоласи меҳнат унумдорлигини ошириш ва чорвачиликни янада ривожлантириш, қишлоқ хўжалиги ана шу тармоғида ишловчи кадрлар сафини ўрта мактаблар ва ҳунар-техника билим юртларини битириб чиқувчи ёшлар ҳисобига ёш сут соғувчилар, механизаторлар билан тўлдириш тўғрисидаги чуқур ғамхўрлик ҳислари билан суғорилгандир. Бу мақола катта халқ хўжалик ва тарбиявий аҳамиятга эга. Илғор сут соғувчиларнинг даъватига жавобан Чуст районидаги мактабларни битириб чиққан кўпгина комсомоллар ишлаш учун қишлоқда қолажакларини ва чорвачилик механизаторлари касбини эгаллаяжакларини билдирдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети чорвачилик механизаторлари касбини эгаллаш даъвати билан Ўзбекистондаги эркакларга, ёшларга, барча қишлоқ механизаторларига мурожаат қилган республикадаги илғор сут соғувчиларнинг ватанпарварлик ташаббусини маъқуллади.

Область ва район партия комитетларига, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетига илғор сут соғувчи механизаторларнинг ватанпарварлик ташаббусини қўллаб-қувватлаш, ўрта мактабларни битириб чиқувчиларни чорвачилик фермаларига юбориш юзасидан колхоз ва совхозларда зарур тадбирларни амалга ошириш, бунда шу ёшларнинг чорвачилик механизаторлари касбини эгаллаши чорвачиликни индустриал негизга тезроқ кўчириш имконини беришини назарда тутиш топширилди.

Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалиги ва совхозлар министрликларига, «Узсельхозтехника» бирлашмасига, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳунар-техника таълим давлат комитетига сермеҳнат жараёнларни механизациялаштиришни тезлаштириш ва фермаларга техника хизмати кўрсатишни яхшилаш юзасидан конкрет тадбирларни кўриш, чорвачилик механизаторлари малакали кадрларини, шу жумладан машина билан сут соғиш усталарини тайёрлаш вазифаси топширилди.

Республика, область ва район газеталарининг редакцияларига, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети телевидение ва радио эшиттириш давлат комитетига илғор сут соғувчи механизаторларнинг ватанпарварлик ташаббусини, шунингдек чорвачилик механизаторлари касбларини эгаллашга аҳд қилган комсомол-ёшларнинг ҳаракатини кенг ёритиш ва пропаганда қилиш топширилди.

1974 ЙИЛИ МАККАЖЎХОРИ ДОНИНИ ЎРИБ-ЙИҒИБ ОЛИШ БЎЙИЧА РАЙОНЛАР, БРИГАДАЛАР, МАККАЖЎХОРИ ЎРИШ АГРЕГАТЛАРИНИНГ КОМБАЙНЧИЛАРИ, СОВХОЗ ИШЧИЛАРИ ВА КОЛХОЗЧИЛАР ЎРТАСИДА СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚА

ШАРТЛАРИ

КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошира бориб, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллик юбилейини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақага актив қўшилган Тошкент областининг қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари тўққизинчи беш йилликнинг тўртинчи йилида 75 минг тонна маккажўхори дони етиштириш ва шундан 10 минг тоннасини давлатга сотиш мажбуриятини олдилар.

Маккажўхоридан мўл дон етиштириш учун областнинг барча колхоз ва совхозлари социалистик мусобақага актив қўшилдилар. Илғор бригадалар ҳар гектар ердан 80—100 центнердан ва ундан ошириб дон олиш учун катта кураш олиб бормоқдалар. Уларнинг ташаббуси ҳамма хўжаликларда қўллаб-қувватланди. Бу йилги сув танқис бўлган шароитда илғор агротехника усулларини қўлланиб, Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг катта ёрдами ва ғамхўрлиги туфайли маккажўхоридан мўл дон етиштирдилар.

Ҳозир маккажўхорикорлар олдида етиштирилган мўл ҳосилни тез ва сира нобуд қилмасдан йиғиб олишдек масъулиятли вазифалар турибди. Бунда механизаторлар ҳал қилувчи роль ўйнайди. Улар комбайнлар билан 11 минг гектар ердаги маккажўхорини ўриб-йиғиб олиш учун сўз бердилар.

Социалистик мусобақанинг ҳозирги кунда авж олган суръати белгиланган маррани сўзсиз эгаллашга имкон беради. Маккажўхори ўриш даврида ўзаро социалистик мусобақада районлар, бригадалар, комбайнчилар, шунингдек, совхоз ишчилари ва колхозчилар иштирок этадилар.

Социалистик мусобақа ғолибларини маънавий ва моддий рағбатлантириш ва юқори кўрсаткичларга эришиш учун область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитети қуйидаги тадбирларни ишлаб чиқдилар.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИ, ОБЛАСТЬ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ, ОБЛАСТЬ КАСАБА СОЮЗЛАРИ СОВЕТИ ВА ОБЛАСТЬ КОМСОМОЛ КОМИТЕТИДА

Тошкент область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитети 1974 йилги маккажўхори донини йиғиб олиш бўйича районлар, бригадалар, маккажўхори ўриш агрегатларининг комбайнчилари, совхоз ишчилари ва колхозчилар ўртасидаги социалистик мусобақа шартларини тасдиқлади.

Район партия комитетлари, район ижроия комитетлари, район комсомол комитетлари, хўжаликларнинг партия, комсомол ва касаба союз ташкилотларининг раҳбарларига районларда, бригадаларда, комбайнчилар, совхоз ишчилари ва колхозчилар ўртасида районлар ва хўжаликлар учун айрим-айрим социалистик мусобақа шартларини ишлаб чиқиш тавсия этилди.

Область ва район газеталари редакцияларига область ва район радиоэшиттириш бўлимларига маккажўхори донини йиғиб олиш учун бошланган социалистик мусобақани кенг ёритиш, ҳар беш кунликда ва мавсум охирида унинг якунларини эълон қилиш топширилди.

Районлар учун:

Социалистик мусобақа шартлари ҳар беш кунда якунлаб борилади.

Маккажўхори ўришда ва давлатга дон сотишда биринчи ўринни эгаллаган ва беш кунда юқори кўрсаткичга эришган районга область партия комитети, область ижроия комитети ва область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил Байроғи топширилади.

Социалистик мусобақа ғолибини белгилаш учун район партия комитети, район ижроия комитети, район касаба Союзлари комитети ва район комсомол комитети томонидан тақдим қилинган маълумотлар асос қилиб олинади.

Бригадалар учун:

Маккажўхори ўриш мавсум охирида якунланади. Маккажўхори ўришни тез ва сифатли ўтказган, ҳар гектар ердан 70 центнердан ошириб маккажўхори дони йиғиб олган бригадалар қуйидаги мукофотларни олиш ҳуқуқига эга бўладилар.

Гектаридан олинган ҳосил, центнер	Ўринлар сони	Мукофотлар сони	Мукофотлар номи
100 центнердан ортиқ	I	5	«Жигули» автомашинаси
90 дан 100 гача	II	10	5 та «Запорожец» автомашинаси ва 5 та кажавали «УРАЛ» мотоцикли
80 дан 90 гача	III	20	Турли гиламлар
70 дан 80 гача	IV	50	Совет Иттифоқи шаҳарлари бўйлаб саёҳат қилиш учун бепул турист йўлланмаси

Комбайнчилар учун:

Маккажўхори донини ўриб олиш учун бошланган область социалистик мусобақасида «Херсонец-7» маркали комбайнда ва қайта жиҳозланган «СК-3» ва «СК-4» ғалла ўриш комбайнида ишлайдиган механизаторлар иштирок этадилар. Иш якунлари ҳар группадаги машиналар учун қуйидагича айрим-айрим белгиланади:

I группага «Херсонец-7» маркали комбайнлар,
II группага «СК-3», «СК-4» комбайнлари киради

Социалистик мусобақа якунлари ўрим-йиғим тугагандан кейин мавсум охирида якунланади.

Биринчи группа бўйича 15 кун ичида камида 45 гектар маккажўхорини ўриб, сўталари билан 350 тонна дон йиғиб олган комбайнчилар мусобақа ғолиблари деб ҳисобланади.

Иккинчи группа бўйича 15 кун ичида камида 30 гектар ердаги маккажўхорини ўрган ва тоза ҳолда 170 тонна дон йиғиб олган комбайнчилар мусобақа ғолиблари деб ҳисобланади.

Биринчи группа ғолиблари учун 10 та, иккинчи группа ғолиблари учун 5 та мукофот белгиланган бўлиб, улар қуйидагилардан иборат.

Ўринлар сони	Мукофотлар сони I группа учун	Мукофотлар сони II группа учун	Мукофотлар номи
I	2	1	«Жигули» автомашинаси
II	2	1	«Запорожец» автомашинаси
III	2	1	«УРАЛ» кажавали мотоцикли
IV	2	1	«ИЖ-Юпитер» кажавали мотоцикл
V	2	1	«ИЖ» мотоцикли

ИЗОҲ: иш кўрсаткичлари бир хил бўлган тақдирда маккажўхорини ўриш сифати ва ҳар беш кунликда ўсиш суръати эътиборга олинади.

Маккажўхорини қўлда йиғиш билан банд бўлган совхоз ишчилари ва колхозчилар учун:

Мусобақа якуни мавсум охирида якунланади.

Маккажўхори донини йиғишда юқори кўрсаткичларга эришган совхоз ишчилари ва колхозчилар учун 65 та қиммат баҳо мукофотлар, шу жумладан 39 та гилам ва Совет Иттифоқи шаҳарлари бўйлаб саёҳат қилиш учун 26 та бепул йўлланма ажратилади. Ҳар бир район бўйича 5 та ишчи (колхозчи) мукофотланади.

Бригадалар, комбайнчилар, совхоз ишчилари ва колхозчилар ўртасидаги социалистик мусобақа 1 сентябрдан 10 сентябрга қадар район ташкилотлари тақдим этган маълумотларга асосан якунланади. Бу маълумотлар хўжаликларнинг бухгалтерия ҳужжатлари билан тасдиқланиши шарт.

ОБЛАСТИМИЗ САБЗАВОТКОР ВА СОҲИБКОРЛАРИНИНГ ЮБИЛЕЙ ЙИЛИ СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

340 МИНГ ТОННА САБЗАВОТ
52,6 МИНГ ТОННА КАРТОШКА
59 МИНГ ТОННА УЗУМ
45,5 МИНГ ТОННА МЕВА
69 МИНГ ТОННА ҚОВУН-ТАРВУЗ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

СССР ХАЛҚ РАССОМИ ЎРОЛ ТАНСИҚБОЕВНИНГ ХОТИРАСИНИ АБАДИЙЛАШТИРИШ ТЎҒРИСИДА

СССР ва Ўзбекистон ССР халқ рассоми, СССР бадиий академиясининг ҳақиқий аъзоси, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати, Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофотининг лауреати Ўрол Тансиқбоевнинг совет тасвирий санъатини ривожлантириш соҳасидаги катта хизматларини назарда тутиб, унинг хотирасини абадийлаштириш мақсадида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети билан Ўзбекистон ССР Министрлар Совети қарор қилдилар:

Тошкент шаҳридаги кўчаларнинг бирига Ўрол Тансиқбоев номи берилсин.

А. Н. Островский номидаги Тошкент театр-рассомчилик институтида Ўрол Тансиқбоев номли стипендия белгилансин.

Ўрол Тансиқбоев қабрига ёдгорлик ўрнатилсин.

ЎзССР ва Ўз Компартиянинг 50 йиллиги олдидан

САБЗАВОТ, КАРТОШКА, УЗУМ ВА МЕВАНИ

РАЙКОМ ВА САБЗАВОТЧИЛИК

Уйингизга меҳмон келди. Дарҳол дастурхон тузашга киришасиз. Ана шунда мева, узум, қовун-тарвуз дастурхонингизнинг кўркига кўрк қўшади. Районимиз ерлари пойтахт шаҳрига туташиб кетган. Бизнинг зиммамизга ана шундай шарафли — эл дастурхонини ноз-неъматлар билан тўкин қилиб туришдек вазифа юклатилганлиги билан фахрланамиз. Дарвоқе, сабзавотчилик ва боғдорчилик районимиз халқ хўжалигида етакчи ўринни эгаллайди.

Район партия комитети ва бошланғич партия ташкилотлари ўз фаолиятларида бу соҳани тинмай юксалтираборишш, тобора рентабелли тармоққа айлантириш учун курашиб, зарур тадбирларни амалга ошириб келмоқдалар. Бу соҳада биз энг аввало партия ва ҳукуматимизнинг ёрдамига, мададига таяниб иш юритмоқдамиз.

Ҳар йили деҳқонларимиз учун янгидан-янги машиналар, тонна-тонналаб ўғитлар етказиб берилмоқда. Биз эса ўз навбатида деҳқончилик маданиятини юксалтириш, илғор фан ютуқлари, тажрибаларни қўлланиб, ҳосилдорликни ошириш учун курашиб келмоқдамиз. Район партия комитети бу вазифани амалга оширишда ҳамиша бошланғич партия ташкилотларининг, цех партия ташкилотлари, ва партия группаларининг ёрдамига таяниб келмоқда. Улар омма ўртасида ташкилотчилик, партиявий-сиёсий ишларни кучайтириб, деҳқонларнинг, соҳибкорларнинг диққат-эътиборини олинган план ва мажбуриятларни муваффақиятли бажаришга қаратмоқдалар.

Дарвоқе, юбилей йилидаги мажбуриятларимиз анча салмоқлидир. Биз йил бошида ҳар бир колхоз, ҳар бир совхоз бўйича имкониятларни чамалаб, 1974 йилда район бўйича 125 минг тонна сабзавот, 30 минг тонна картошка, 10 минг тонна мева, 9 минг тонна узум, 16 минг тонна сут, 4300 тонна гўшт, 53 миллион дона тухум ва бошқа турли хил қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ишлаб чиқариш юзасидан ўз зиммамизга мажбурият олган эдик. Бу мажбуриятимизни шараф билан бажариш учун шу кунларда районимиз меҳнаткашлари фидокорона ишламоқдалар.

Мажбурият олиш — бу ишнинг бошланиши холос. Энг муҳими ана шу мажбуриятнинг бажарилиши учун экиш, парвариш ишларини намунали ўтказиш, бунинг учун эса юксак агротехника талабларига қатъий амал қилинишига эришиш лозим. Партия ташкилотлари, коммунист ва комсомоллар ана шу йўлда иш олиб бордилар. Дала шийпонлари — оммавий-сиёсий ишларнинг марказига айлантирилди. Мажбуриятнинг бажарилишини таъминлаш учун колхозлараро, бригадалараро ўзаро социалистик мусобақа авж олдирилди. Натижада экиш ишлари асосан сифатли ўтказилди. Деҳқонларимиз сабзавот, мева экинлари парваришини намунали йўлга қўйиш учун ҳар бир қулай имкониятдан фойдаланиш йўлларини изладилар. Об-ҳаво қийинчиликларини мардонаворлик билан енгиш учун ўзларининг билимлари, маҳоратлари ва тажрибаларини ишга солдилар.

Мусобақа ғолибларини, энг яхши меҳнат коллективларини ҳам маънавий, ҳам моддий жиҳатдан рағбатлантириш партия ташкилотлари фаолиятида алоҳида аҳамиятга сазовор бўлмоқда.

Фидокорона меҳнат самарали натижалар берди. Колхоз ва совхоз далаларида эртаги, ўртаги экинлардан мўл ҳосил етиштирилди. Ҳосил йиғим-терими ва уни давлатга топшириш ишлари ҳам ғоят уюшқоқлик билан ўтказилди. Бу муҳим ишда ҳам коммунистлар пешқадамлик қилиб, социалистик мусобақани кучайтирмоқдалар.

Бугун биз кўп соҳада топшириқлар графикда белгиланганидан ошириб бажарилаётганлигини қувонч билан айтишимиз мумкин. Ҳозиргача давлатга 15 минг400 тоннадан ортиқ эртаги ва ўртаги картошка, 6700 тонна бодринг топширилиб, бу соҳадаги планлар муваффақиятли бажарилди. Шунингдек, мева, узум ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари топшириш ҳам кучайтириб юборилди.

Деҳқончилик илмига амал қилиб, илғор фан ва тажриба ютуқларини ишлаб чиқаришга дадил жорий этаётган хўжаликлар район экономикасини мустаҳкамлаш, коммунистик мўлкўлчиликни вужудга келтириш ишига муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

Эсингизда бўлса керак, бундан уч йил илгари «Ленин йўли» колхозининг деҳқонлари беш йиллик планни тўрт йилда бажариш ташаббусини бошлаган эдилар. Бу ташаббус область партия комитети томонидан маъқулланган эди. Колхоз коммунистлари етакчилигида ана шу ваъдани бажариш учун шу йиллар мобайнида қизғин кураш олиб борилди. Район партия комитети эса ўз навбатида «Ленин йўли» колхози деҳқонларининг ташаббусини бошқа хўжаликлар ўртасида ҳам кенг ёйиш юзасидан зарур тадбирларни амалга оширди. Бу хўжаликнинг издошлари кўпайиб борди.

Биз бугун ташаббускор «Ленин йўли» колхози миришкорлари билан биргаликда Охунбобоев номли, Карл Маркс номли, «Москва», Калинин номли колхозлар, «Партия XXI съезди», «Қорасув» совхозлари деҳқонларининг ҳам сабзавот мўл кўлчилигини яратиш йўлида фидокорона меҳнат қилиб, яхши натижаларга эришаётганликларини қайд қилиб ўтамиз.

Охунбобоев номли, Ильич номли, Калинин, Оржоникидзе номли колхозлар, шунингдек, «Қорасув» совхози ҳам эртаги экин ҳисобига картошка топшириш планини муваффақиятли бажардилар. Навоий номли, Охунбобоев номли, Ильич номли колхозлар эса мева сотиш юзасидан зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини адо этдилар.

Айрим хўжаликларда эса эртаги экин ҳисобига давлатга бодринг сотиш плани муваффақиятли адо этилди.

Ҳар бир ютуқ замирида инсон меҳнати, унинг ташкилотчилик маҳорати самараси бор. Хўжаликларда машъал бригадалар кўпайиб бормоқда. Бу бригадаларга ишнинг кўзини биладиган, деҳқончиликда катта тажриба орттирган кадрлар етакчилик қилмоқдалар. Ана шулардан бири Файзулла Миръазамовдир. У Карл Маркс номли колхозда 1-бригадага бошчилик қилади. Файзулла янгилик шайдоси, илғор тажрибаларнинг тарғиботчиси. Шунинг учун ҳам унинг бригадасида ҳар гектаридан 36 тоннадан карам, 30 тоннадан бодринг, 21 тоннадан пиёз ҳосили олинди.

Калинин номли колхознинг бригада бошлиғи, коммунист Ҳамидулла Каримов ҳам ана шундай илғорлардан ҳисобланади. Бу бриғадада полиэтилен пленкаларидан муваффақиятли фойдаланилиб, эртаги бодрингнинг ҳар гектаридан 21 тоннадан ҳосил олинди. Охунбобоев номли колхозинг Н. Эшонов бошлиқ бригадаси аъзолари ҳам карамдан мўл ҳосил етиштирдилар.

Йилдан-йилга ўз тажрибалари ва маҳоратларини ошириб, ҳосилдорликни кўпайтираётган, план ва мажбуриятларини муваффақиятли бажаришга эришаётган бригадалар ҳар бир хўжаликда бор. Партия ташкилотларининг вазифаси ана шу сингари машъалларнинг тажрибаларини кенг омалаштириш, уларнинг янада унумли меҳнат қилишлари учун барча шарт-шароитларни яратиб беришдан иборатдир.

Шу кунларда жонажон республикамиз ва Ўзкомпартиянинг 50 йиллик юбилейига қизғин тайёргарлик кўрилмоқда. Ҳар бир коллектив, ҳар бир касб эгаси бу юбилейни муносиб меҳнат совғалари билан нишонлаш тараддудида. Районимиз сабзавоткорлари, соҳибкорлари, халқ хўжалигининг бошқа соҳаларида меҳнат қилаётган касб эгалари ҳам юбилейни ўз зиммаларига олган план ва социалистик мажбуриятларини ортиғи билан бажариб, кутиб олишга бел боғлаганлар.

Далаларимизда, боғ-роғларда меҳнат кўтаринкилиги тобора авжига чиқмоқда. Деҳқонларимиз соҳибкорларимиз об-ҳаво қийинчиликларини қаҳрамонона меҳнатлари билан енгиб, қишлоқ хўжалигининг ҳар бир соҳаси бўйича белгиланган план ва мажбуриятларнинг муваффақиятли бажарилиши учун куч-ғайратларини аямайдилар.

Р. ҚАМБАРОВ,
Калинин район партия комитетининг биринчи секретари.

ШИРИН-ШАКАР УЗУМЛАР

Соҳибкор ўзи етиштирган шарбат тўла олтиндек узум бошларини одамлар дастурхонида кўрганида, уларнинг шу узумни етиштирган боғбон ҳақидаги илиқ сўзларини эшитганда билагида ғайрат, куч-қувват жўш уради, касбига бўлган ҳурмати яна ҳам ошиб кетади.

Менинг ота-бобом боғбон ўтган. Бизнинг қишлоқдаги ёшуқарининг ҳаммаси боғбон. Болаларимиз эмаклаб бориб биринчи марта ток навдасини ушлайдилар. Ҳаммамиз шу касбга — соҳибкорлик касбига меҳр-муҳаббат қўйганмиз. Шу важдан бўлса керак, боғларимизни, узумзорларимизни одамлар кўрса кўргундек тартибли, серҳосил қилиб қўйганмиз.

Бултур ҳар гектар ердан 223 центнердан ҳосил етиштирдик. Бу албатта бизнинг районимиз шароити учун юқори ҳосил. Лекин ана шу факт яна шуни ҳам кўрсатадики, агар боғбонлар ўз касбларига чинакам муҳаббат қўйиб ишласалар, ток парваришини яхши ўтказсалар, хомтокидан, ўғити ва сувидан ҳамма вақт хабардор бўлиб турсалар узумдан бундан ҳам кўпроқ ҳосил олиш мумкин.

Узумчилик колхозимизга катта даромад келтираётган, унинг шон-шуҳратини ошираётган сердаромад соҳа. Хўжалигимизда беш йиллик план тўрт йилда бажарилиши юзасидан мажбурият қабул қилинганда биз соҳибкорлар беш йил давомида 2510 тонна узум етиштирамиз, деган эдик. Ҳозирги пайтда ишонч билан айтиш мумкинки, беш йилликнинг белгиловчи тўртинчи йилида, биз учун беш йиллик якунланадиган йилда 3000 тоннадан кўпроқ узум етказиб берилади. Бу беш йилликда мўлжалланганидан 650—700 тонна кўп демакдир.

Боғларимизда эртаги узумлар пишиб етилди ва уларни ўз вақтида давлатга топширдик. Ўртаги ва кечки узумлар ҳам кун сайин тўлишиб, шарбат йиғмоқда. Биз республикамиз ҳамда Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллик тўйига муносиб совға тайёрлаш учун астойдил меҳнат қиламиз, халқимиз дастурхонига ширин-шакар узумни кўпроқ етказиб бериш учун курашамиз.

Ҳ. УМАРОВ,
Калинин районидаги «Ленин йўли» колхози узумчилик бригадасининг бошлиғи.

ШАРАФЛИ БУРЧИМИЗ

Шаҳар атрофидаги колхоз, совхозлар меҳнаткашларни сабзавот, картошка, мева, узум маҳсулотлари билан таъминлашдек шарафли вазифани адо этмоқдалар. Тўққизинчи беш йилликнинг аниқловчи тўртинчи йилида юбилей йили шарафига бизнинг, «Қизил Ўзбекистон» колхози аъзолари ҳам ўз зиммаларига юксак мажбурият олиб кўпроқ сабзавот, картошка ва мева етиштириш учун астойдил меҳнат қилиб янги зафарларни эгаллаш учун ҳаракат қилмоқдалар.

Маълумки, план бўйича колхозимизда 1272 гектар ерда сабзавот ва картошка етиштирамиз. Биз ўз имкониятларимизни ва халқимизнинг талабини ҳисобга олиб, 1419 гектар ерга сабзавот экдик. Экиш плани 147 гектар ошириб бажарилди. Чунки республикамиз ва Ўзбекистон Компартиясининг олтин тўйи шарафига колхозчиларимиз халқ хўжалик планига мувофиқ 22 минг ўрнига 28 минг тонна сабзавот, 1830 ўрнига 3660 тонна мева, 396 ўрнига 475 тонна узум; 220 ўрнига 251 тонна картошка етиштириш мажбуриятини олганлар.

Бу йил оби-ҳаво жуда ноқулай келди. Сув кам бўлди. Бемаҳал ёмғир, дўл ёғди, қаттиқ шамол эсди. Лекин азамат, меҳнатсевар, лабзи ҳалол колхозчиларимиз саросимага тушмадилар, аҳдларидан қайтмадилар. Улар партия, халқ олдида берган сўзларининг устидан чиқиш учун юз берган барча қийинчиликларни енгиб мўл ҳосил учун пухта замин яратдилар. Сабзавот, картошка, мева, узумдан кўпроқ ҳосил олиш учун зарур бўлган барча агротехника тадбирларини изчиллик билан амалга ошираётирлар. Айни кунларда пишиб етилган маҳсулотларни ўз вақтида йиғиб олиш учун зўр уюшқоқлик билан ҳаракат қилмоқдалар. Шунинг учун айрим бригада аъзолари ҳозирданоқ йиллик планларини бажариб, ўз зиммаларига қўшимча мажбурият олмоқдалар.

Аҳмад Эсонов бошлиқ бригада аъзолари 230 ўрнига 250 тонна мева топшириб, йиллик мева тайёрлаш планини ошириб бажардилар. Улар энди икки йиллик план миқдорида маҳсулот тайёрлаш тўғрисида қўшимча мажбурият қабул қилдилар.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Анвар Эгамназаров бошлиқ бригада аъзоларининг ишлари ҳам кўпларга ибрат бўларлидир. Масалан, бу бригада аъзолари 11 гектар ердан картошканинг ҳар гектаридан 216 центнердан ҳосил олдилар. Улар 1371 тонна сабзавот ишлаб чиқаришлари керак. Ҳозиргача 1132 тонна маҳсулот етиштириб йиллик планни 82,5 процент қилиб бажардилар. Улар юбилей йилида сабзавот маҳсулотини 2000 тоннага етказамиз, — деб сўз бердилар. Неъмат Жумабоев, Илаш Иброҳимов, Холбуви Аҳмедова, Турсунбой Толипов бошлиқ бригада сабзавоткорлари ҳам йиллик планларини 50 процентдан ошириб адо этдилар.

Олийҳиммат сабзавоткорларимиз, соҳибкорларимизнинг қилаётган самарали меҳнатлари туфайли давлатга маҳсулот сотиш мутгасил давом этмоқда. Ҳозиргача колхозимиз меҳнаткашлари давлат тайёрлов пунктларига 9300 тонна сабзавот, 175 тонна картошка, 20 тонна узум ва 1000 тоннадан зиёд олма етказиб бердилар. Ҳозиргача сотилган маҳсулот 12 минг тоннадан ошди.

Булар эртаги, ўртаки сабзавот маҳсулотларидир. Колхозчиларимиз йиғим-теримни жадал давом эттириш билан бирга кечки сабзавот экинларини сифатли парвариш қилмоқдалар.

Сабзавоткорлар 28 минг тонналик мажбуриятни ҳеч сўзсиз бажариш учун ҳамма тадбирларни кўрмоқдалар. Улар ўз сўзларининг устидан шубҳасиз чиқадилар, юбилейни ёруғ юз билан кутиб оладилар.

Колхозда бу йил 1880 тонна сут ишлаб чиқариш лозим. Ҳозиргача 1380 тонна сут тайёрланди. Бултурги шу даврдагига нисбатан 35 тонна кўп, демакдир. 157 тонна ҳисобидан ҳозиргача 117 тонна гўшт сотилди. Гўштга топширилган ҳар бир қорамолнинг тирик вазни 420 килограммданга тўғри келди.

Сабзавоткорларимиз, чорвадор ва соҳибкорларимиз меҳнатда янги ғалабаларга эришиш учун бутун куч, ғайратларини аямайдилар.

Меҳринисо УБАЙДУЛЛАЕВА,
Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

БОҒЛАР САХОВАТИ

Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхознинг Баҳром Юсупжонов бошлиқ боғбонлар бригадасида Мирҳосилбува Жалилов, Жўра Рўзиматов, Тўйчи Мирзаримов сингари миришкор соҳибкорлар, Раҳимберди Ризақулов сингари механизаторлар бор. Бригада аъзолари юбилей йилида ҳар гектар ердан 21 тоннадан узум оламиз деб аҳд қилганлар. Ҳозир бригада боғларида узум пишиб етила бошлади. Суратда: (чапдан) Т. Тожиалилова ва Ҳалима Саидмахамедовалар узум узмоқдалар.

* * *

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Анвар Эгамназаров бошлиқ сабзавоткорлар бригадаси «Қизил Ўзбекистон» колхозида илғор ҳисобланади. Ҳиммати баланд сабзавоткорлар дўл оқибатларини тез тугатиб, сабзавот ҳосили йиғиб олиш билан бирга, уни парвариш қилишни ҳам давом эттирмоқдалар. Ҳозир бригадада помидор териш айниқса қизғин боряпти. Ҳар гектар ердан 30 тоннадан помидор олиш мўлжалланмоқда. Суратда (чапдан) бригаданинг илғор аъзоларидан Гулнора Дадабоева, Умри Довутова ва бригада бошлиғи (ўнгда) Анвар Эгамназаров помидор сифатини кўздан кечирмоқдалар.

А. Абалян фотолари.

ПОМИДОР ТАЙЁРЛАШ ПЛАНИ ЎН КУНДА БАЖАРИЛАДИ

Бригадамиз аъзолари тоғ этакларидаги зонада сабзавот етиштириш тажрибасини йил сайин такомиллаштириб бормоқдалар. Илғор агротехникани қўлланиш, механизацияни кенг жорий қилиш катта майдонларда кам меҳнат ва маблағ сарф қилиб, мўл ва хилма-хил сабзавот етиштириш имконини бермоқда.

Йил бошида бригада бўйича ҳар гектар ердан 200 центнердан сабзавот етиштиришни планлаштирган эдик. Юбилей йилига катта совға тайёрлаш мақсадида биз бу планимизни қайта кўриб чиқдик ва ҳар гектар ердан 350 центнердан сабзавот етиштириш мажбуриятини олдик. Ҳозир бригада аъзоларининг бутун диққат-эътибори ана шу юксак мажбуриятни бажаришга қаратилган. 5 гектар ердаги карам йиғиб олиниб, план ортиғи билан бажарилди. Ҳар гектар ердан 195 центнердан карам йиғиб олинди.

15 гектар ерга экилган пиёз яхши парвариш қилинди. Ҳозир пиёз тўлиқ пишиб етилмоқда. Яқин кунлар ичида биз уни йиғиб олишга киришамиз. Мўлжалимиз ҳар гектар ердан 350 центнердан ҳосил олиш.

18 гектар ерга экилган помидор парваришини сифатли ўтказдик. Бир неча марта қондириб суғорилди, маҳаллий ўғитлар билан етарли озиқлантирилди. Ҳозирга қадар 267 тонна помидор сотдик. Мўлжалимиз 396 тонна помидор етиштиришдан иборат. Бу мажбурият яна ўн кун ичида тўлиқ бажарилади. Бригада аъзоларининг ҳаммаси шу кунларда помидорни узиш ва тайёрлаш пунктларига жўнатиш билан шуғулланмоқдалар. Иш пухта ташкил қилинганлиги, бригада аъзоларининг ҳаммаси фидокорона меҳнат қилаётганлиги туфайли кундалик помидор тайёрлаш графиги ошириб бажарилмоқда.

Кейинги кунларда бўлиб ўтган кучли жала ва дўл помидорга бир мунча зарар етказди. Палаклар ётиб қолди. Биз пишган помидорни узиб олиб, кетма-кет экинларни суғорамиз; қатор ораларига ишлов берамиз ва палакларни ростлаб қўямиз. Шу йўл билан помидорнинг то кўзгача ҳосил беришини таъмин этамиз.

Бригадамиз аъзолари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил топганлигининг 50 йиллик юбилейини муносиб кутиб олиш, ўз зиммаларига олган мажбуриятларини ошириб бажариш, шаҳар меҳнаткашлари дастурхонига хилма-хил сабзавот етказиб беришни ўзларининг бурчлари деб биладилар.

Абдуқодир ҚУРОЛБЕКОВ.
Бўстонлиқ районидаги «Ленинград» колхози бригадасининг бошлиғи.

КЎПРОҚ ЕТИШТИРАЙЛИК!

ЁЗ НОЗ-НЕЪМАТЛАРИ

Август боғларда турли мевалар шарбатга тўлиб пишадиган ой: Боғбон ўз меҳнати билан эл-юрт дастурхонини безатади, ҳар туп мевали дарахтни ардоқлаб парвариш қилади. Сиз ушбу суратларда новдалардаги ғуж-ғуж анор ва беҳиларни кўриб турибсиз.

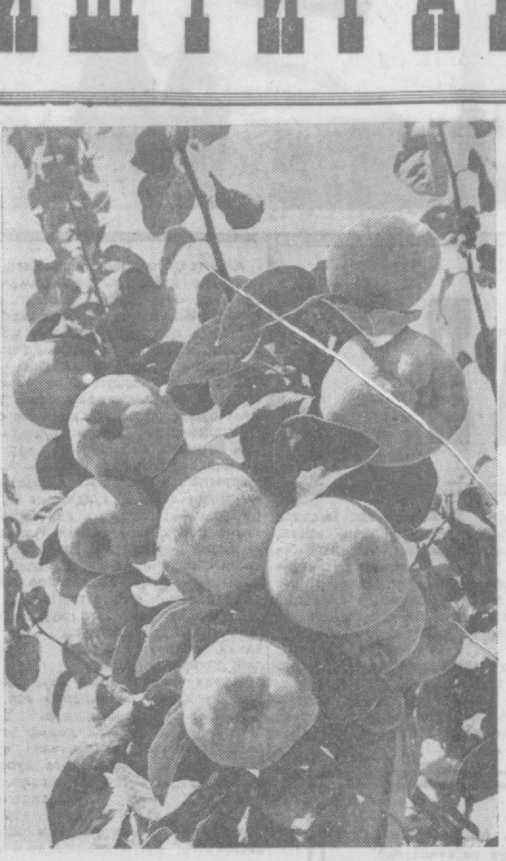

БОҒБОН

Ғуж-ғуж узум бошлар бўлиб
тилларанг,
Тураркан бандига тирмашиб
аранг,
Ҳосилга термулиб, кулиб
соҳибкор,
Чамалар юз бор.
Тилларанг узумга тўкин
дастурхон,
Узум билан манглай тери ҳам
пинҳон.
Аммо шодон, ғурур билан
бунёдкор,
Тер тўкар такрор.
Нозу неъмат берар элга ҳар
қачон,
Саховатли саҳий замин ва
деҳқон,
Икки фидокорга қаддим
таъзимкор,
Бахш этгум ашъор.

Саодат МИРЗАЕВА.

СОВХОЗ РЕНТАБЕЛЛИККА ЎТАДИ

Совхозимизнинг бўлим ва бригадаларида республикамизнинг олтин тўйини муносиб меҳнат совғалари билан нишонлаш юзасидан социалистик мусобақа кучайиб кетди. Ҳар бир киши зиммага оширилган социалистик мажбурият олган ҳолда астойдил меҳнат қилмоқда. Бу эса айниқса шу кунларда яхши натижалар беряпти. Ҳар бир сабзавоткор кечагидан бугун кўпроқ маҳсулот топширишга эришаётир. Айниқса, кейинги кунларда давлатга маҳсулот топшириш кучайди. Кунига 50—60 тоннага яқин сабзавот жўнатиляпти. Ваҳоланки, ўтган йили бирон кун ҳам шунча маҳсулот топширилмаган эди.

Статистик маълумотлардан бир неча рақамни эслатиб ўтайлик. Ўтган йилнинг шу вақтида совхознинг топширган сабзавоти 870 тоннага етган эди. Ҳозир эса бу рақам 2200 тоннага етди. Бодринг етиштиришда деярлик ҳеч қандай иш қилинмаган эди. Ернинг умри бекорга ўтиб, бор-йўғи 37 тонна бодринг сотилган экан. Бу йил эса 100 тонна топширдик. Карам етиштиришда ҳам баракали иш қилинди. Экинлар парвариши обитобида олиб борилди. Шу туфайли ўтган йилга нисбатан 500 тонна кўп карам сотишга муваффақ бўлдик. Помидор 180 тонна топширилган эди. Ҳозир эса 1000 тоннага етди. Ўтган йили хўжалик сабзи топширишни планлаштирган бўлса ҳам, амалда бир грамм ҳам сабзи топширмади. Биз бу хатони ҳам тузатдик. Ҳозир эртаги сабзидан 20 тоннаси харидорларга етказиб берилди. Ош лавлаги ва бошқа экинлар маҳсулотини топшириш ўтган йилга нисбатан қарийб беш маротабага кўпайди.

Совхозда карам тайёрлаш йиллик плани ошириб бажарилди. 480 ўрнига 620 тонна маҳсулот топширилди. Хўжалигимизда 290 гектар ер сабзавотга ажратилган. Биз бутун куч ва имкониятларни ишга солиб, зўр ғайрат билан меҳнат қиляпмиз. Коллективнинг бутун фикри-зикри сабзавотчиликни етиштиришда йўл қўйилган хатоларни тузатишга қаратилган. Агар ўтган йили ҳар гектар ердан бор-йўғи 9,7 тонна сабзавот етиштирилган бўлса, бу йилги мақсадимиз гектаридан олинадиган ҳосилни 22 тоннага етказишдир. Демак, биз гектар бошига олинадиган ҳосилни бир йилнинг ўзида 11 тоннага кўпайтиришимиз керак. Шундан ҳам кўриниб турибдики, зиммага олган мажбуриятимиз юксак. Аммо уни сўзсиз бажарамиз. Сабзавот етиштиришда нобудгарчиликка йўл қўйилмайди. Буни ўз вақтида топширишни уддалай олсак, бу иш нечоғлик муваффақиятли бажарилади.

Ўрни келганда шуни ҳам айтиш керакки, даладаги ҳосилни ўз вақтида йиғиштириб олиш ва топширишда бир неча камчиликларга дуч келяпмиз. Сабзавот маҳсулотларининг кўпи Тошкент ва Ғазалкент консерва заводларига жўнатилади. Бу эса анча қийинчиликларнинг келиб чиқишига сабаб бўлмоқда. Тошкент консерва заводи кунига 8 та машина бериш ўрнига 5 та машина жўнатаяпти. Ғазалкент консерва заводида ҳам ана шундай камчиликлар мавжуд. Бу эса маҳсулотни тез жўнатиш имкониятини бермаяпти. Шу билан бирга помидор ва бошқа сабзавотларнинг сифатини бузмоқда. Агар биз етарли миқдорда транспорт билан таъмин этилсак, етиштирилган маҳсулотни 120—130 километр узоққа эмас, яқин жойларга жўнатсак у вақтда кунига 50—60 тонна эмас, бемалол 100 тоннадан сабзавот топширишга эришган бўлур эдик. Буни планлаштириш ташкилотлари ҳисобга олишлари зарур.

Биз сабзавотчиликка эътиборни тубдан кучайтирамиз, маҳсулот олишни кўпайтирамиз, хўжалигимизнинг рентабелли бўлишига эришамиз. Ҳозиргача 178 минг ёки ўтган йилга нисбатан 145 минг сўм кўп даромад қилдик. Шундан ҳам кўриш мумкинки, сабзавотчиликда гап кўп. Уни янада ривожлантирамиз, ҳосилдорликни оширамиз.

У. УМУРЗОҚОВ,
Оҳангарон районидаги 2-«Оҳангарон» совхозининг директори.

Шу кунларда Тошкент шаҳри бозорларида қовун-тарвуз савдоси айниқса қизғин. Анвойи қовунлар ўзи билан серҳосил далаларнинг хушбўй ҳидини шаҳарга келтирган. Суратда: шаҳарнинг Олой бозорида қовун-тарвуз савдоси пайти.

А. Абалян фотолари.

МУҲИМ РЕЗЕРВ

Хўжалигимизда пахта билан бир қаторда сабзавотчилик ҳам салмоқли ўрин тутади. Биз ҳар йили райондаги бошқа колхозларга нисбатан анча кўп сабзавот топширамиз. Бу йил ҳам зиммага олган социалистик мажбуриятимиз юксакдир. Бунинг асосий сабабларидан бири шуки, хўжалик Янгийўл шаҳрининг ёнида консерва заводи билан қўшни. Шаҳар аҳолисига сабзавот, саноат корхонасини хом ашё билан узлуксиз таъминлашдек олижаноб иш зиммамизга юклатилган.

Пахтакорлар каби сабзавоткорлар ҳам ўзаро социалистик мусобақани кучайтириб, помидор, баклажон, карам топширишни кучайтирмоқдалар.

Биз шаҳар аҳолисини қиш ойлари давомида ҳам узлуксиз сабзавот билан таъминлаш йўлларини излаяпмиз. Шу мақсадда хўжаликда йирик теплица қурилиб битказилди. Икки гектар майдонни эгаллаган теплицада сабзавот етиштириш учун шарт ва шароитлар яратилган.

Колхозчилар шу йилнинг ўзидаёқ теплицадан дастлабки маҳсулот топшира бошлайдилар. Теплицада асосан помидор, бодринг етиштирилади. Ҳозир теплица секцияларида қизғин иш олиб бориляпти. Экин майдонлари тартибга келтирилди. Ҳозир кўчатлар бир текисда беғубор ўсмоқда. Шу билан бир вақтда кўчат ўтқазиш ишлари ҳам кучайиб кетди.

Хўжаликда плёнкалар остида эртанги карам, бодринг етиштириш юзасидан ҳам анча ишлар қилинади. Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти теплица хўжалиги ишини намунали йўлга қўйиш юзасидан барча тадбир ва чораларни қўллаётирлар. Теплица хўжалигимиз транспорт ва ёқилғи билан етарли миқдорда таъминланди. Сабзавот етиштиришда ном чиқарган, кўп йиллик тажрибага эга бўлган колхозчилар бу ишга жалб этилди. Қишлоқ мактабларини битирган ёшлар теплицада ишлаш истагини билдиришди. Биз уларнинг баракали ишлаши ва ҳордиқ чиқаришлари учун барча шароитларни яратиб беряпмиз.

М. ХОЖИМУҲАМЕДОВ,
Янгийўл районидаги Калинин номли колхознинг бош агрономи.

ДЕҲҚОН СЎЗИ—ҚАТЪИЙ СЎЗ

Бу йил колхозимизда сабзавот тайёрлашда бирмунча яхши ишлар қилинмоқда. Яқинда колхозимизга область партия комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи топширилди. Бу сабзавоткорларимизнинг фидокорона меҳнатлари самарасидир.

Колхоз аъзолари юбилей йилида 11250 тонна сабзавот етказиб бериш мажбуриятини олганлар. Шу кунгача 1235 тонна карам, 450 тонна пиёз, 396 тонна бодринг, 671 тонна картошка ва 276 тонна бошқа хил сабзавотлар топширилди. Бу ўтган йил шу даврдагига нисбатан 1200 тонна кўпдир. Картошкадан айниқса мўл ҳосил етиштирилди. Ўтган йили шу даврдагига нисбатан 250 тонна кўп картошка сотилди.

Бизнинг бригадамиз аъзолари ҳам колхознинг ана шу улкан хирмонига муносиб ҳисса қўшиш учун юбилей йилида ҳар қачонгидан катта ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар.

Бригада хилма-хил сабзавот етиштиради. 6 гектар ерда экилган кечки бодринг энди гуллаб, ҳосил туга бошлаган эди. Дўл унга жуда қаттиқ зарар етказди. Лекин биз дарҳол палакларни ростлаб, чопиқ қилиб, суғориб, озиқлантириб парваришини кучайтириб юбордик. Бошқа экинлар парваришини ҳам сифатли ўтказиб, бригаданинг барча сабзавот майдонларида дўл оқибатлари тез орада бартараф қилиш учун ҳамма тадбирлар кўрилмоқда.

Бригадамиз 1103 тонна сабзавот маҳсулотлари етиштириши керак. Биз ана шу олган мажбуриятимизни муддатидан илгари ошириб бажариш учун шу кунларда айниқса, катта ғайрат билан меҳнат қилмоқдамиз.

Бригада механизатори Тўлаган Ўтанов сабзавот қатор ораларига сифатли ишлов беряпти. Сувчилардан Алимат Расулов ва Файзи Валиевлар экинларни қондириб суғормоқдалар. Ана шу миришкорларнинг фидокорона меҳнати туфайли бригада карам, пиёз, бодринг ва картошка тайёрлаш планини ошириб бажарди. Ҳозир бригадада помидор узиш ва тайёрлаш пунктларга жўнатиш қизғин давом эттирилмоқда. Ҳаммаси бўлиб, 1200 тонна сабзавот ва 250 тонна картошка жўнатилди.

Биз бундан кейин ҳам сабзавот экинларини парвариш қилиш ва мўл-кўл ҳосил йиғиб олиб, юбилей йили мажбуриятларини ортиғи билан бажарамиз.

Нуриддин ВАЛИЕВ,
Оржоникидзе районидаги «Правда» колхози 1-бригадасининг бошлиғи.

ЧЕТ ЭЛ ХАБАРЛАРИ

АҚШ ПРЕЗИДЕНТИ Ж. ФОРД НУТҚ СЎЗЛАДИ

ВАШИНГТОН, 13 август. (ТАСС). АҚШ президенти Жеральд Форд конгресс ҳар икки палатасининг қўшма мажлисида баёнот берди. У Қўшма Штатлар ички ва ташқи сиёсатнинг асосий проблемаларига тўхталиб ўтди.

Президент Р. Никсон ҳукумати ўтказиб келган ташқи сиёсат йўлини давом эттириш ниятида эканлигини айтди. Мен, деди Ж. Форд, кейинги беш ярим йил мобайнида конгрессда ва вице-президент лавозимида ишлаб турганимда президент Р. Никсоннинг ғоят муҳим ташқи сиёсат йўлини тамомила қўллаб-қувватладим. Мен бу йўлни амалга ошираверишни ниятидаман.

Совет Иттифоқига тантанали ваъда бериб айтаманки, деди президент, кейинги уч йил мобайнида амалга оширилган йўлга содиқмиз. Ҳар икки мамлакат халқлари ва бутун инсоният олдидаги бурчимиз иложи бор жойда аввалдагидек бундан буён ҳам яшашга ва тинч ҳамкорлик қилишга интилишдан иборат. Термоядро асрида мамлакатларимиз ўртасида ижобий ва тинч муносабатлар ўрнатишдан бошқача йўл бўлиши мумкин эмас.

Президент мамлакат ичкарисида ҳал этилиши лозим бўлган вазифаларга тўхталиб, экономика масаласи ва инфляцияга қарши кураш масаласига алоҳида эътибор берди. Президент инфляцияни «энг ашаддий душман» деб атади.

Ж. Форд конгрессга мурожаат қилиб, ички ва ташқи сиёсатни амалга оширишда ёрдам беришга даъват этди.

ШРИЛАНКА ҲУКУМАТИНИНГ ҒАМХЎРЛИГИ

КОЛОМБО, 13 август. (ТАСС). Чойзор, каучукзор ва бошқа экинзорларда ишлаётган ишчилар учун янги меҳнат ҳақи системаси жорий этилди. Бу система Шри Ланка Республикаси меҳнаткашларидан бир миллиондан ортиқ кишига тааллуқлидир. «Цейлон обсервер» газетаси шу ҳақда хабар бериб, меҳнат министри М. П. Сиривардена экинзорлардаги ишчилар касаба союзлари ҳамда латифундияларнинг эгалари билан учрашгандан кейин мана шу гарантияланган иш ҳақи системасини тузиб чиқишга қарор қилган.

Гарантияланган иш ҳақи системаси ҳар йили камида 216 кунда қилинган меҳнат учун ҳақ тўланишини таъминлашни кўзда тутади. Экинзорларнинг ишчилари ҳозиргача об-ҳаво ноқулайлиги ёки ўзларига боғлиқ бўлмаган бошқа сабаблар билан юз берган мажбурий бекор турган давр учун бирон бир ҳақ олмас эдилар. Ишчилар учун минимал иш ҳақи мамлакат тарихида биринчи марта гарантияланмоқда.

ХАВФСИЗЛИК КЕНГАШИНИНГ ҚАРОРИ

НЬЮ-ЙОРК, 13 август. (ТАСС). БМТ хавфсизлик кенгаши душанба куни бир овоздан Гвинея-Бисауни Бирлашган Миллатлар Ташкилоти аъзолигига қабул қилишни БМТ Бош ассамблеясига тавсия қилди. Бош ассамблия бу тавсияномани шу йил сентябрь ойида бўладиган навбатдаги XXIX сессиясида қараб чиқади.

КИПРДАГИ АҲВОЛ

НИКОЗИЯ, 13 август. (ТАСС). Кипрда ғайри қонуний «Эока-2» ташкилотидаги террорчи унсурларнинг фаолияти сезиларли даражада кучайди. «Алитиа» газетаси оролдаги турли районлардан террорчиларнинг қуролли группалари тинч аҳолини қамоққа олиб, тинтув қилаётганликлари ҳақида шикоятлар олинмоқда.

«Харавги», «Неа» ва Кипрда чиқадиган бошқа газеталар Лимасол, Варнака районларида шу газеталар мусодара этилганлиги ва йўқ қилинганлиги тўғрисида яна хабар бера бошладилар. Газеталарни йўқ қиладиган жиноий унсурлар, деб уқтириб ўтади «Неа» газетаси, кипрликларнинг исёнчилар малайи Самсон 8 кун ҳукмронлик қилган пайтда тақиқланмаган ўнг руҳдаги газеталарнинггина тарқатилиши учун курашмоқдалар.

Ҳукумат вакилининг айтишича, террорчиларнинг қонунга хилоф ҳаракатларига хотима бериш ҳақида жамоатчиликнинг талабига жавобан Кипр президенти лавозимини ижро этувчи Г. Клиридис қонунчиликни ва тартибни тиклаш учун зарур чоралар кўрилади, деб ваъда берди.

ГАНА ҲУКУМАТИНИНГ НОТАСИ

НЬЮ-ЙОРК, 14 август. (ТАСС). Гана Совет Иттифоқи таклиф этган ва қуролсизланишга бағишланган жаҳон конференциясининг ўтказилишини қувватлаб чиқди ҳамда шу конференцияни чақиришга тайёргарлик юзасидан тузилган махсус комитетнинг иш бошлаганлигини табриклади. Бу комитетни БМТ Бош ассамблеясининг XXVIII сессияси таъсис этган эди.

Гананинг БМТ ҳузуридаги доимий вакилининг БМТ Бош секретари номига юборган нотасида уқтириб ўтиладики, Гана ҳукумати қуролсизланиш проблемасини ҳал этишга ёрдам берадиган ҳар қандай тадбир шу ташкилотга аъзо бўлган мамлакатларнинг зўр диққат-эътиборига ва қатъий қўллаб-қувватлашига сазовордир, деб ҳисоблайди.

Ядро қуролига эга бўлган давлатлар иштирокида қуролсизланишга бағишланган жаҳон конференциясининг ўтказилиши халқаро кескинликни юмшатиш учун муҳим омил бўлади, дейилади яна нотада.

Бу анжуман, ҳеч шубҳасиз, ядро қуролига эга бўлмаган барча мамлакатларнинг ва аввало ривожланаётган мамлакатларнинг манфаатларига мос бўлиб тушади.

КОНТРАБАНДАГА ҚАРШИ КУРАШ

ДАККА, 13 август. (ТАСС). Бангладеш Халқ Республикасида контрабанда савдо-сотиғига ва чайқовчиликка қарши актив кураш олиб борилмоқда. «Пипл» газетасининг хабар беришича, фақат ўтган ҳафтанинг ўзида 10 дан ортиқ контрабандист озиқ-овқат, дори-дармон, кийим-кечак ва бошқа энг зарур молларни чегарадан яширинча олиб ўтишга уринганлиги учун қамоққа олинган.

ВАЗИЯТ ҲАМОН КЕСКИН

АФИНА, 13 август. (ТАСС). Кипрда рўй берган можаро оқибатида Грецияда рўй берган вазият ҳамон кескинлигича турибди. Кеча қуролли кучлар қўмондонлиги вакиллари иштирокида яна бир кенгаш бўлди. Кенгашда қуролли кучларнинг жанговор тайёргарлиги тўғрисидаги масала муҳокама қилинди. Туркия билан чегарадош районларга кеча янги ҳарбий қисмлар юборилганлиги хабар қилинади.

Жамоат тартиби министрлигининг қарорига биноан мамлакатда митинглар ва йиғилишлар ўтказиш таъқиқланди. Бу қарор мамлакатда фавқулодда ҳолат сақланиб турганлиги ҳамда ялпи сафарбарлик ҳақидаги фармон амалда эканлиги билан изоҳланади.

ИСРОИЛ ҲАРБИЙЛАРИНИНГ ИҒВОГАРЛИГИ

БАЙРУТ, 13 август. (ТАСС). Исроил артиллерияси кеча Жанубий Ливаннинг Ан-Нукура ва Айта Ша-Шаоб аҳоли пунктларини тўпга тутди. Каттагина моддий зарар етказилди. Шу куни Исроил самолётлари Ливан Республикасининг осмон чегараларига бир неча бор бостириб кириб Байрут, Марж Аюн, Набатия ҳамда Сайда шаҳарлари устидан учиб ўтди.

Байрут матбуоти ўт очишни тўхтатиш Сурия-Исроил чизиғи ва Ливан чегараси бўйлаб Исроил қўшинларини тўплаш давом этаётганлиги ҳақида ҳам хабар беради.

Олий ўқув юртларида кириш имтиҳонлари охирлашиб қолди. Фотомухбиримиз Ф. Абдурасулов пойтахтдаги бир қатор институтларда бўлиб, ҳаяжонли дақиқаларни плёнкага туширди. Суратларда: (чапда) Тошкент қишлоқ хўжалиги институтида адабиётдан ёзма иш пайти. Имтиҳонга кириш олдидан. Қишлоқ хўжалик институтида биология фанидан имтиҳон бошланди. Ўрта Осиё медицина педиатрия институтида абитуриентлар химия фанидан жавобга тайёрланмоқдалар.

ЁШЛИКНИ ҚЎМСАБ...

Талантли рус совет ёзувчиси Галина Серебрякованинг асарлари иттифоқимиздагина эмас, балки чет мамлакатларда ҳам кенг эътибор қозонган. Унинг доҳиймиз В. И. Ленин ҳақидаги асарлари, «Прометей» номли трилогияси ўзбек китобхонлари ўртасида машҳур ва манзурдир.

Адиба яқинда «Тўсиқлар оша» деб номланган янги романини ёзиб тугатди. Асар автобиографик характерга эга бўлиб, унда ёзувчи қалбига чуқур таъсир этган тарихий воқеалар, М. И. Ульянова, Н. К. Крупская, Д. И. Ульянов, М. В. Фрунзе билан бўлган учрашув ва суҳбатлар, йигирманчи йилларда фаолият кўрсатган партия ва давлат арбоблари, истеъдодли адиб, санъаткорлар ҳақида қизиқарли ҳикоя қилинади.

Маълумки, бугун оташин революционер, доҳиймиз Владимир Ильичнинг укаси Дмитрий Ульянов туғилганига 100 йил тўлди. Шу муносабат билан юқоридаги асардан, Дмитрий Ильич Ульяновнинг революция йилларидаги фаолияти тасвирланган қисмдан парча эълон этаётирмиз.

1921 йил баҳорида биз—йигирматача ёш коммунистлар Дмитрий Ильич Ульянов билан Қизил Армия эндигина оқлардан озод қилган Қримга жўнадик.

Денгиз ва тоғлардан анча ичкарига жойлашган Симферополь ҳеч нарсаси билан ажралиб турмайдиган, чеккадаги шаҳарча эди. Шунга қарамасдан қирғоқ ёқаси ва тоғ довонлари одамнинг ақлини шоширади. Йўлнинг маълум қисмини босиб ўтиб олдинга назар ташласангиз бошқача манзара намоён бўлар, тоғлар орқага чекиниб, серқоя, виқорли чўққилари билан имлаб ўзига чорлаётгандек туюларди. Бироқ одамларнинг камдан-кам учраши манзарани ғариб қилиб кўрсатарди. Биз примус сингари вағиллаб тутун чиқарувчи автомобилга тушиб олган эдик.

Симферополда ҳамполкларимдан Дмитрий Ильич Ульяновнинг секретари — бунгача бўлим комиссари бўлган барваста, малла юзли, қўнғир сочли Абраша Шварцборд ҳамда ревком инструктори Федор Абрамовни учратдим. Уни Александровск, ҳозирги Запорожьеда кўрганимдек чўзиқ юзли, кўринишидан хафақон, Тютчев ва Бальмонт, баъзан ўзи ёзган шеърларидан ўқирди. У Москва яқинида яшовчи тўқувчининг фарзанди, асли ишчи, университетда ўқир, кейинчалик урушга кетган эди. Қайсар ва иродаси суст, бир пасда руҳи тушиб кетадиган киши бўлганлигидан доим иши юришмаганидан нолиб юрар, мақтовга илҳақ, савлатига ишонувчилардан эди. Ҳамма ундан ўзини тортиб юрар, «билағон» деб атарди.

Ревкомда иш ошиб-тошиб ётарди. Қрим яқиндагина озод этилган ва тоғларда қирғоққа бот-бот бостириб кириб, Туркияга фелюгаларда сузиб ўтиб кетмоқчи бўлган оқгвардиячилар тўдаси изғиб юрарди. Қирғоқда таъминот жуда ёмон аҳволда, бойбоёнлар ташлаб кетган саройлар ва дачалар деярли қўриқланмас, ҳисоб-китоб юритилмас эди.

Дмитрий Ильич Қрим ревкомининг раис ўринбосари этиб тайинланган эди. Биз денгиз қирғоғида биринчи Умумроссия санаторийсини яратишимиз лозим эди. Поезд жўнаб кетгунча Дмитрий Ильич ҳар биримиз билан алоҳида танишиб олди.

Дмитрий Ильич кишида чуқур иззат-ҳурмат уйғотарди. У ким билан учрашмасин, одамларни ўзини йиғиштириб олишга даъват қилаётгандек бўларди. Кишини ром қиладиган бундай фазилат фақат ростгўй, ҳалол ва улуғ одамларга хосдир. У, бизга раҳбаргина эмас, балки ўқитувчимиз ҳам эди. Ҳамма ишга ўзи бош-қош эди. Дмитрий Ильич Жанубий қирғоққа тез-тез келиб турар, у ерда конференциялар ўтказар, санаторийлар биринчи касалларни қабул қилишга қандай тайёргарлик кўраётганини суриштирар эди. Отга миниб ҳақиқий чавандозлардек чарчаш нималигини билмасдан, ҳар бир тоғ муюлишида оқларнинг ўқига учраши мумкинлигини писанд қилмасдан бутун районларни айланиб чиқарди.

Дмитрий Ильич, Ульяновлар оиласидаги бошқа кишилар сингари дилбар эди. Баланд бўйли, озғин, қиёфаси жиддий, майин овозли бу инсон ҳамсуҳбатини диққат-эътибор билан, дўстона қарашлари билан руҳлантириб, далда бериб тингларди. Ўзи кам гапирар, фикри қатъий, иш юришмай турган пайтларда қатъиққўллик кўрсатарди. Ҳаётининг бу даврида бахтиёр воқеалар шоҳидиман. Қримда узоқ муддат хат-хабар тополмай юрган севимли хотини билан учрашди. У тажрибали врач ҳамда яхши ташкилотчи бўлганидан бизларни жойларга юборишдан аввал тўплаб, вазифамиз нечоғли муҳим ва масъулиятли эканлигини тушунтиришга, ишни қандай бажаришимизни оз бўлса ҳам ўргатиб қўйишга ҳаракат қиларди.

Мен санаториянинг, кейинчалик эса бутун санатория районининг комиссари сифатида ишни қандай бошлашимни тасаввур қилолмай, зулмат орасида адашиб юргандек ҳис қилардим ўзимни. Бироқ ёшликка хос довюраклик бу шубҳаларимдан ғолиб келди.

* * *

Бутун апрель давомида Мисхор районидан келган бир гуруҳ комсомоллар билан уззукун Юсупов саройидаги ҳамда унга қўшни магнатларнинг мол-мулкини рўйхат қилдик. Мен санаторий учун кўрпа-ёстиқ, чойшаб, дастурхон-чочиқларни ажратиб олардим. Севастополлик ёш матрос, истараси иссиқ, чўтир юзли Саша деган йигитча бизга етакчи эди. Тиниб-тинчимаслиги, серғайратлиги, болаларча синчковлиги билан бошқалардан ажралиб турарди. Матрос оиласида тарбияланганидан сувда ўзини худди қуруқликдагидек ҳис қилар, унинг битта ўзи тутган камса балиғи ҳам бир бўлардию, қолган ҳаммамизники ҳам бир бўларди. Унинг тўрига тушган балиқлар билан бемалол бир кунлик тирикчилигимизни ўтказардик.

Бизда ҳечқанақа зиравор бўлмаса-да, Саша пиширган овқатларнинг мазаси оғзимизда қоларди. Масаллиғимиз тугаб, қозонни сувга ташлаб ўтирган, очликдан кўнглимиз гум-гум озган кезларда у ашула айтса, киши очлигини унитади деб ҳаммани ишонтириб ўзи биринчи қўшиқ бошларди.

Биз ўртага уйиб қўйилган, бегона хотин-қизларнинг бисотини титкилаб, охори тўкилмаган кийим-бошларни бир ёнга тахлаб, минглаб дастрўмол, шол рўмол, майда-чуйда безакларни даста-даста қилиб иккинчи ёнга терардик. Шунча нарсадан биронтаси ҳам йўқолмаган. Уларни юпунгина, одми кийимлардаги қизлар билан матросларнинг йўл-йўл ички кўйлаклари ва сурпдан тикилган ёки ҳарбий шимдаги йигитлар саранжомлаб жўнатишарди.

Дарҳақиқат, инқилоб кишини пок қиладиган қудратли кучга қодир. У фақат яхшиларнигина чиниқтириб қолмай, одамдаги ҳарқандай манфур нарсаларни куйдириб ташлайди.

Тез орада кўзимиз тўрт бўлиб кутган меҳмонларимиз — дастгоҳлар ёнидан тўғри революцияга, гражданлар уруши фронтларига жўнаганлар кела бошлашди. Биринчи бўлиб Иваново—Вознесенск ҳамда Москва ишчилари етиб келишди. Улардан кейин эса мамлакатнинг бошқа шаҳарларидан ҳам пролетарлар келишди. Қрим курорти меҳнаткашларга ўз эшикларини кенг очиб қўйди.

2.

Бир куни, биз учун одатий, турли юмушларга тўла кун ўтиб ювиб офтобга ёйган иссиқ одеялларни йиғиштириб бўлганимизда азиз меҳмонлар келишини эшитиб қолдим. Уларни мен кутиб оларканман.

Қримга, қисқа муддатли дам олиш учун Октябрь революцияси, фронтлар, гражданлар уруши армияларига бошчилик қилган кишилардан бир нечтаси келишди. Уларни кекса большевиклар деб аташсада, ҳали жуда ёш, куч-ғайрати, ижодий қуввати-муҳофазаси тўлиб-тошган одамлар эди.

Меҳмонларни кенг овқатхонада вақт алламаҳал бўлиб қолганда кутиб олдик. Улар келгунча бу ерни санаториямиз қоровулининг хотини — бирдан бир фаррош билан супириб-сидириб, полини ювиб қўйган эдик. Бутун штатимиз хотини сил касалидан оғирлашиб қолган бош врач Бейлин, тиним билмай у ёки бу нарсанинг кетига тушиб ҳар томонга қатновчи завхоз, боғбонлик ва экспедиторликни бирга ўтовчи қоровул, унинг хотини ҳамда бу пайтларида минг хил бошқа ишлар билан овора бўладиган ошпаз хотиндан иборат эди.

Стол устидаги чироқ хира ёнар, гулдонда лола ва наргис гуллар яшнаб турар, вазаларга оч қизил анорлар териб қўйилган эди. Улар ни қаровсиз қолган боғлар, босиб янчилган гулзорлардан топиб келтирган эдик. Дастурхонга пиширилган камса балиғидан, қотирилган қўй гўшти солиб тайёрланган ёсмиқ шўрва, завхоз аллақайси омбордан топиб келган мураббодан қилинган, таъми ширинроқ кисель қўйилган эди. Йўл юриб ҳориган москваликларни «тўкин» дастурхонга таклиф этдик.

Мен ҳамманинг кўзига кўринмаслик учун хонанинг бурчагига биқиниб олдим. Енимга тақиб олган занг босган браунинг, қошларимни чимириб туришим, одамни ҳуркитадиган ташқи кўринишим афтидан зийрак Фрунзени қизиқтириб қолди шекилли. У шивирлаб ёнида ўтирган Мария Ильиничнага ва улуғсифат, сочлари оппоқ кекса большевик аёлга нимадир деган эди, ҳаммалари мен томонга қарашди. Отамнинг фамилияси, комиссар, ўн беш ёшда деган сўзлар қулоғимга чалиниб, эсимни йўқотиб қўйгандай бўлдим. Мария Ильинична менга қараб кулиб қўйди. Фақат унгагина хос чеҳраси, ўроқсимон, қийиқ кўзлари, нозик, гўзал бармоқларидан кўзларимни узолмас, ёқимли овозига бутун вужудим билан қулоқ тутардим. Боягина бу одамлар даврасида қовушолмай, кулги бўлиб нима қиламан деган ҳаёлларга борганимдан уялиб кетдим.

Михаил Васильевич Фрунзе бир пастда мен билан эл бўлиб «комиссар қиз» деб от қўйди, хотини Софья Алексеевна ҳамда қайнсинглиси Маргарита суйиб-суҳбатга тортишди. Кейин мени учинчи қаватга жажжи Танюшанинг хонасига таклиф қилишди. У жойда саккиз ойлик қизчани чўмилтиришнинг қувноқ маросимида қатнашиб, челакда иссиқ сув ташиганим ҳали-ҳали эсимда. Ўша кеча оддий, ҳеч нарсаси билан фарқ қилмасада, менга жуда ширин, қувончли туюлган, ёш, аҳил оиланинг иссиқ тафтидан баҳра олган эдим. Бу оила аъзолари гўё нур таратиб бир-бировини иситар, бахт нимада деган абадий, жавобсиз қолиб келаётган саволга жавоб бериб тургандек бўларди. Улар ҳаётни севишар, бир-бировларига жуда меҳрибон, очиқ кўнгил эдилар. Бегона жой, тасодифий хона, мебелли, тоғлар орасида, денгиз бўйидаги манзилгоҳда ўзларини жуда эркин ҳис қилиб, яйрашарди. Маргарита муҳаббат ҳақида ёниб-жўшиб гапирарди — уни куёв бола кутаётган экан. Фрунзе, унинг хотини узуқ-юлуқ гаплашса ҳам, лекин уларнинг кўзлари, қизчаларини ўйнатаётганда қўлларини туташ қилиб ушлашлари, хандон отиб кулишлари бирам ёқимли, гўзал эдики, буларнинг ҳаммасини кўриб туриб, ҳаётбахш нур — эзгулик ва муҳаббат нури менга ҳам таъсир этаётгандек бўларди. Орадан кўп ўтмай Мария Ильинична мени бурчакдаги меҳмонхонага йўқлаттирди. У ўз онаси, синглиси Ольга ҳақида, уларнинг оиласида музикани жуда севишларини гапириб берди. Бугунги бахт учрашувдан энтикиб бу аёлнинг табиийлигига қойил қолиб, қатъий оҳангда гапиришидан таъсирланиб, гапларига жон-дилим билан қулоқ тутардим.

«Одам ҳам шунақа содда, камтарин бўладими-а» — деб дилимдан ўтказардим. Мен учун Мария Ильинична эзгулик ва оддийликнинг тимсоли эди. Кўнглимнинг тубида бу инсон дунёда хушомадгўйликни жуда ёмон кўришини сезиб турардим ва шу важдан «менга қандай азизсиз» деб гапириб юборишдан ўзимни зўрға тиярдим. Мабодо, менда шундай жирканч, одамнинг қадрини ерга урадиган иллат борлигидан шубҳаланиб қолмасин, деб оғиз очмасдим.

Айниқса, ўша кунларда пианинода чалишни яхши ўрганиб олмаганимга минг-минг афсус чеккан эдим. Мария Ильиничнанинг илтимосларини ерда қолдиролмас, бор қобилиятимни ишга солиб, ёдимда нимаики қолган бўлса, ҳаммасини чалиб берардим. Санаторийда ноталар йўқ, менинг музикадан олган билимим бўшроқ эди. Инсон нима билан шуғулланмасин, бутун вужуди билан берилиб қобилиятини кўрсатган дақиқалар бўлади. Имоним комил, умримда маҳоратдаги етишмовчиликни илҳом билан тўлдирган бўлсам, бу ўша — Мисхор санаторийсида ягона тингловчим Мария Ильиничнага қизил дарахтдан ясалган, созибузилган пианинода куй чалиб берганимдир. Бутун Ульяновлар оиласида алоҳида фазилатлардан бири одамлардаги қобилият куртакларини рағбатлантириб ўстириш ва одоб эдики, бунинг замирида меҳрибонлик, эҳтиром ётарди.

Мария Ильинична фарзандсиз эди. Бу ҳақда афсусланиб гап орасида бизга айтгани эсимда. Ёшлар билан суҳбатлашганда доимо уларда ҳавас уйғотиши, талабчанлик кўрсатиши, шунинг билан бирга мулойимлигида шу қадар оналик сеҳри бор эдики... У умум тушунчасидаги гўзал бўлмасада — бироқ, ҳар бир учрашганда унинг чеҳраси жозиба кашф этар, бутун қиёфасидаги одатдан ташқари назокатлилик, дилбар табассуми унга аллақандай латофат бағишларди. Мен йигирманчи йилларда революция арбоблари орасида атрофидагиларга руҳ бағишлайдиган кўплаб кишиларни учратганман. Кўринишидан оддий бу кишилар инсонлардаги асосий нарсага — унинг виждони, табиатидаги юксакликка интилиш туйғусига кучли таъсир этар эдилар. Ёшлигимда ана шундай буюк одамлар муҳитига тушиб гоҳида ўзимни чекланганликда, майда иллатлардан қутила олмаганликда айбситиб эзилиб кетардим.

Бу ҳақиқий ҳаёт муаллимларини ўз-ўзларини тарбиялаш ва ҳаёт йўлларидаги қийинчиликлар чиниқтирган эди. Уларга гўё ҳукм қилиш ҳуқуқи берилгану қандай яшаш, ўзини келажакка қандай тайёрлаш, қандай инсон бўлишнинг юксак намунасини кўрсатар эдилар.

Мария Ильинична, бундан ўзи бехабар, мумтоз инсонлардан бири эди. Биз уни бутун туриш-турмуши билан покдомонликка даъват этиши учун ҳам севардик. Худди шунинг учун ҳам ўттизинчи йилларнинг ёз тонгларидан бирида Лениннинг синглиси вафот этибди деган нохуш хабар юракларимизни ўртаб юборди. У, бир умрга ҳаёт билан видолашган эди. Мен, учун бўронли, қопқора тун пардасини йиртиб осмон фалакда яшин чақнагандек, еру замин чуввос солиб додлагандек, тинмай момақалдироқ гулдирагандек бўлиб туюлди. Кремлга, давримизнинг ажойиб хотин-қизлари орасида энг ажойиб икки сиймо — Надежда Константиновна ҳамда Мария Ильиничнанинг ҳузурларида бир неча марта бўлган квартирага қараб югургим келарди. Икки дугона шунча йиллар бир-бирларидан айрилмасдан ҳаёт кечирганларига гувоҳман. Илк бор улар истиқомат қиладиган хоналарининг остонасидан босиб ўтишга қанчалар тортиниб, уялганларим ҳамон эсимда. Қўлларим титраб уларга ўз китобларимни армуғон қилганман, тарихий шахслар бўлиб қолган азиз инсонлар билан муомалада бўлаётганимдан, тарихий бўлиб қолган буюмларни кўриб турганимдан тўлқинланиб, Вена стулларининг қиррасига омонатгина ўтирардим.

Яқингинада бу квартирага тағин йўлим тушди. Мария Ильиничнанинг хонасида кўрпа-ёстиғи тузатиб қўйилган ўриндиқ ажратувчи кўчма пардага кўзим тушдию юрагим ҳаприқиб кетди. Гўё худди ўша йигирманчи йиллардагидек тўсиқнинг нариги ёғида кофтасини киятуриб мен билан гаплашаётгандек туюлди. Бир томонда у доим кийиб юрадиган жуда оддий, кулранг кийими осиғлиқ турарди. Назаримда бундан эллик йил илгари сезганим, игна барглли гуллар ва сўлиб қовжираётган баргларнинг ўткир ҳиди гупиллаб димоғимга урилди...

Русчадан
Анвар КАРИМОВ таржимаси.

Суратларда: Оққўрғон районидаги «Коммунизм» колхозида маккажўхорини силос учун ўриш пайти. Чапдаги суратда колхознинг бош зоотехниги Т. Шерназаров, комбайн-чилар П. Тожибоев ва Ҳ. Пўлатов ўртоқларни кўриб турибсиз.

Ҳ. Аввалов фотолари.

Спорт

КОЧИЕВ—ПЕШҚАДАМ

Жаҳоннинг энг кучли ўн ёш шахматчиси Филиппин оролларида шахмат тожи учун кескин кураш олиб бормоқдалар. Бош финал учрашувининг биринчи турида совет спортчиси Александр Кочиев турнирнинг кучли шахматчиларидан ҳисобланган колумбиялик Р. Хенао билан кураш олиб борди. Ленинградлик шахматчи дастлабки юришлардаёқ дона бериш ҳисобига рақибнинг позициясига қаттиқ ҳужум бошлади. Р. Хенао 26-юришда таслим бўлди.

А. Кочиев навбатдаги турда Гиарделлини (Аргентина) ютди. Ҳозирча А. Кочиев ва швециялик Шнайдер икки имкониятдан 2 очко тўплаб, пешқадамлик қилишмоқда.

МЕДАЛЛАР КЕТИДАН МЕДАЛЛАР

Венгриянинг Сольно шаҳрида парашют спорти бўйича ўн иккинчи жаҳон биринчилиги мусобақалари бўлиб ўтди. Унда совет спортчилари тўққиз олтин, олти кумуш ва уч бронза медалларини олиб, ажойиб муваффақиятга эришдилар.

Қизғин ўтган курашларда социалистик мамлакатлар парашютчилари ўзларининг юқори маҳоратларини намойиш этдилар. Шу жумладан болгар, поляк, чехословак ва ГДР спортчилари умумий ҳисобда 11 олтин, 11 кумуш ва 17 бронза медалларини олишга муваффақ бўлишди.

ДОҲИЙ ЮРГАН ЙЎЛЛАРДАН

Доҳиймиз В. И. Ленин 1913 йилнинг август ойида Польша ва Чехословакия чегарасидаги Рисн тоғининг чўққисига кўтарилган эди. Яқинда бир неча мамлакатларнинг ёш спортчилари оммавий равишда доҳий юрган сўқмоқ бўйлаб чўққига йўл олдилар.

Чўққига сафарда Чехословакия, СССР, Польша, Болгария, Венгрия, ГДР, Румыния каби мамлакатлардан 3 минг ёш спортчи қатнашди.

БРОНЗА МЕДАЛИ СОВРИНДОРЛАРИ

Бир неча кун давомида Ереван шаҳрида Бутуниттифоқ «Меҳнат резервлари» кўнгилли спорт жамиятининг XVI спартакиадаси бўлиб ўтди. Унда ҳунар-техника билим юртларининг футболчилари ўзаро мусобақалашдилар. Учрашувларда 15 республика ҳамда Москва ва Ленинград шаҳарларининг ёш футболчилари икки группага бўлиниб курашдилар.

Ўзбекистон терма командаси Арманистон, Озарбайжон, Белоруссия, Қозоғистон, Латвия ва Литва футболчилари билан учрашишди. Ўзбек спортчилари етти ўйиннинг олтитасида ғалаба қозониб, катта муваффақият қучдилар. Ўзбекистон футболчилари финал курашларидан сўнг бронза медалини олишга муваффақ бўлдилар.

СПАРТАКИАДА МУСОБАҚАЛАРИ

Республика зарбдор комсомол қурилишлари III спартакиадаси қизғин паллага кирди. Чорвоқ ГЭСида аёллар ўртасида волейбол мусобақалари ўтказилди. Катта Наманган канали қурилиши командаси бирор марта ҳам мағлубиятга учрамади. Чорвоқ волейболчилари иккинчи, тахтатошликлар учинчи ўринни эгаллашди.

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.00—МОСКВА. 18.30— ТОШКЕНТ. 18.40 — Мультфильм. 18.50— «Тошкент метроси — комсомол зарбдор қурилиши». 19.20 — Ахборот. 19.35 — Юбилей йилида ишга тушириладиган объектлар. 19.55 — Адабий театр. «Онаизор». 20.25 — Ахборот. 20.45 — Шеърият мухлисларига. 20.55 — Ўн минут музика. 21.05 — Август — зарбдор ой. 21.20 — Концерт. 22.00 — «Вақт». 22.30 — ТОШКЕНТ. Оламга саёҳат. 23.30 — Тунги музикали программа. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 11.00 — ТОШКЕНТ. Қўғирчоқ фильм. 11.20 — Хайр боқчажон. 11.50 — Телеспектакль. 17.50 — МОСКВА. «Олтин олмалар» (бадиий фильм). 22.00 — ТОШКЕНТ. «Сиҳат-саломатлик». 22.30 — МОСКВА. 23.55 — Волейбол, халқаро учрашув. СССР — Куба терма командалари. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — ТОШКЕНТ. 19.15 — Георгий Саакадзе (бадиий фильмнинг 2-серияси). 20.50 — Ҳаракат хавфсизлиги учун 21.20 — Реклама. 21.35 — Концерт.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 15/VIII да Ойжамол, 16/VIII да Травиата.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 15/VIII да Парвона, 16/VIII да Олтин девор.

Ўрта Осиё лойиҳалаш-монтаж ишлари бошқармаси қошида

СЕНТЯБРЬ ОЙИДА

алоқа-кабель монтажчиларини тайёрлайдиган

КУРСЛАР ТАШКИЛ ҚИЛИНАДИ

ЎҚИШ МУДДАТИ 3 ОЙ: бир ой назарий ва 2 ой ишлаб чиқариш таълими.

Ўқишнинг биринчи ойида 57 сўм, қолган икки ойда (ишлаб чиқариш практикаси вақтида) 85 сўм миқдорида стипендия берилади.

Ўқувчилар ётоқхона билан таъминланадилар.

Ўқишга 8-синф ҳажмида маълумотли йигитлар ва Совет Армиясида ҳарбий хизматини ўтаб қайтган ёшлар таклиф қилинади.

МАШҒУЛОТЛАР — 16 сентябрдан бошланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар-107, «Чилонзор» массиви, Қирқиз кўчаси, 21-уй (2, 24, 33, 14, 50, 54-автобуслар), 6, 7, 9, 11, 13, 16-троллейбусларнинг «Волгоградская кўчаси» бекати).

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана и облисполкома
БИЗНИНГ АДРЕС: 700029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26. ТЕЛЕФОНЛАР: Эълонлар — 338142, коммутатор — 330249 дан 330258 гача
Р—12489. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри. Индекс 64634 А—2609.